

Haber-Yorum

Rusya'nın Kazakistan'dan Kiraladığı Şeyin Değeri Hektar Başına İki Dolar!

Haber:

Şu anda Kazakistan topraklarında Rusya'ya kiraya verilen üç test poligonu olup bu da toplam 8.6 milyon Hektardan fazla bir alana ulaşmıştır. Tengrinews.kz sitesinin raporlarına göre, burada sürekli olarak yaklaşık 900 Rus askeri görev yapıyor. Mayıs ayı başlarında Milletvekili Serik Egizbayev, bu arazilerin tarımsal ihtiyaçlar için verilmesi önerisinde bulundu ve şöyle dedi: **“1995'ten beri Rusya, askeri eğitim amacıyla Kazakistan'dan hektar başına 1.050 Tenge (2,35 ABD Doları) nominal bir ücret karşılığında 8,5 milyon hektardan fazla arazi kiraladı. Bu arada bu, 2005 yılından beri hiç değişmedi (...). İşgal ettiği alan bakımından dünyada dokuzuncu sırada yer alan ülkemiz Kazakistan'da durum gelişti ama tarım arazilerinde tarım üreticilerinin ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamamaktadır. Hemen hemen her bölgede, tarıma başlamak isteyen vatandaşların geçim sorunu, arazi kaynaklarının yetersizliği nedeniyle sınırlıdır.”**

Yorum:

Bizler, Karaganda, Zambil, Aktöbe, Kızılorda ve Alyto Bölgesi topraklarına (6 milyon 985 bin 316 hektarlık bir alana) yayılmış Sary-Chaga test alanından, Batı Kazakistan ve Atırav bölgeleri topraklarında (1 milyon 322 bin 398 hektarlık bir alan olan) 929 No'lu Devlet Uçuş Test Merkezi'nden ve Batı Kazakistan bölgesindeki türler arasında (292 bin 825 hektarlık bir alan olan) devletin merkezi dördüncü poligonundan bahsediyoruz. Rusya'ya kiralanan düzenli depolama sahalarının toplam alanı 8 milyon 600 bin 539 hektardır. (Karşılaştırma için: bu Avusturya veya Birleşik Arap Emirlikleri topraklarından daha büyüktür, Hollanda'nın iki ve Belçika'nın üç katı alana eşittir.)

Kiralama fiyatı hektar başına 2,33 Dolardır (mevcut döviz kuruyla yaklaşık 1046 Tenge'dir). Bölgenin tamamının kiralanmasının devlete 20 milyon 39 bin 255 Dolar gelir getirdiği ortaya çıktı. Nitekim Kazakistan Savunma Bakanlığı'nın düzenli depolama sahalarının kiralanmasına ilişkin uluslararası anlaşmaların ve sözleşmelerin olası sona erme tarihi, 27 Temmuz 2030 olarak belirtilmiştir. Aynı zamanda kurum, sözleşmelerin ve anlaşmaların geçerlilik süresinin her 10 yılda bir uzatıldığını açıkladı.

Poligonlar, gelecek vaat eden silah ve askeri teçhizat modellerini (uçaksavar ürünleri, füzesavar teçhizatı ve havacılık teçhizatı) geliştirmek ve test etmek için kullanılmaktadır. Ancak çevreye ve sakinlere verilen zarar kimsenin umurunda değildir. Kayda değer ki Sovyetler Birliği'ndeki ilk nükleer silah testinin 29 Ağustos 1949'da Semipalatinsk nükleer test sahasında yapılmış ve 40 yılı aşkın bu süreçten sonra topraklarında 450'den fazla nükleer deneme yapılmıştır. Nitekim test poligonu 1991'de resmen kapandı, ancak Kazak toprakları sömürgeci güçlere satıldı ve ülke nükleer atık çöplüğüne dönüştürülmeye devam edildi; zira Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nden gelen fonlarla Ust-Kamenogorsk'taki Olba Metal Fabrikası temelinde düşük düzeyde zenginleştirilmiş bir uranyum bankası inşa edildi. Hatta daha önce de orada, Japonya ve Amerika'dan gelen nükleer santrallerin atıklarını depolamak için bir tesis kurulmuştu. Ayrıca 2013 yılında, Çernobil felaketine benzer bir felakete sahip olan kötü şöhretli Fukuşima nükleer santralinden nükleer atıklar da getirildi.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muhammed Mansur